

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Усний послідовний двосторонній переклад німецькою мовою

Розробник:
Савенкова Олена, старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних
дисциплін

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Усний послідовний двосторонній переклад німецькою мовою
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Савенкова Олена , ст. викладач. Контакти: ауд. 460, навчальний корпус № 4 e-mail: olena.savenkova@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/savenkova-olena-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) <i>ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Практичний курс першої іноземної мови (англійська)», «Практичний курс другої іноземної мови (німецька)», «Загальна теорія перекладу», «Усний послідовний двосторонній переклад англійською мовою», «Сучасна українська літературна мова», «Лексикологія англійської мови», «Переклад текстів агропродовольчої сфери англійською мовою».

Заплановані результати навчання

Метою викладання навчальної дисципліни є якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в професійній сфері на основі світового досвіду; ознайомлення студентів із принципами комунікативної компетентності в галузі професійного спілкування в усній формі; формування навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що зумовлена професійно-діловими потребами.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є розвиток у здобувачів вищої освіти умінь практичного застосування перекладацьких прийомів, які будуть забезпечувати правильний вибір перекладацької стратегії в умовах послідовного перекладу; удосконалення навичок вільного усного перекладу з англійської мови на українську та з української мови на англійську; забезпечення засвоєння студентами відповідної лінгвістичної термінології й розширення їхніх фонових знань; навчання студентів універсальному перекладацькому скоропису; сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до самоосвіти, що надасть їм змогу продовжувати вивчати мову і після закінчення вищого навчального закладу; залучення здобувачів вищої освіти до різноманітної перекладацької діяльності, яка активізує і розвиває увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей; допомога здобувачам вищої освіти у формуванні загальних мовленнєвих компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість здобувачів вищої освіти як користувачів мови, а також позитивне ставлення до вивчення мови; досягнення розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

Компетентності:

загальні:

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

фахові:

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 21. Здійснювати усний послідовний двосторонній переклад в різних комунікативних ситуаціях.

Програма та структура навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Переклад як процес міжмовного та міжкультурного спілкування.

Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсивному просторі.

Тема 3. Семантичні аспекти усного послідовного двостороннього перекладу.

Тема 4. Лексичні труднощі, які виникають при усному послідовному двосторонньому перекладі тексту на «слух»: ключові слова, галузеві терміни, власні імена та назви, числівники, скорочення, акроніми, без еквівалентна лексика – національно-культурні реалії, оманливі лексичні одиниці, «хибні друзі» перекладача, пароніми, псевдоінтернаціоналізми.

Тема 5. Основні ознаки відтворення усталених фраз (кліше), фразеологічних одиниць, емоційно забарвленої лексики, елементів гумору тощо.

Тема 6. Граматичні особливості усного послідовного двостороннього перекладу.

Тема 7. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі.

Тема 8. Основні принципи універсального перекладацького скоропису.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма (035ФІЛОЛ_бд_2021)				заочна форма (035ФІЛОЛ_бз_2021)			
	Усього	у тому числі			ус ьо го	у тому числі		
		л	п	с.р		л	п	с.р
Тема 1. Переклад як процес міжмовного та міжкультурного спілкування.	14	2	2	10	12	2	-	10
Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсивному просторі.	14	2	2	10	12	-	2	10
Тема 3. Семантичні аспекти усного послідовного двостороннього перекладу.	14	2	2	10	10	-	-	10
Тема 4. Лексичні труднощі, які виникають при усному послідовному двосторонньому перекладі тексту на «слух».	9	2	2	5	12	2	-	10
Тема 5. Основні ознаки відтворення усталених фраз (кліше), фразеологічних одиниць, емоційно забарвленої лексики, елементів гумору тощо.	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 6. Граматичні особливості усного послідовного двостороннього перекладу.	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 7. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі.	9	2	2	5	10	-	-	10
Тема 8. Основні принципи універсального перекладацького скоропису.	12	2	-	10	14	-	-	14
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

Оцінювання результатів навчання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами	40	40	25	1. Опитування. 2. Перевірка ведення конспекту лекцій. 3. Виступи студентів при

усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.				обговоренні питань. 4. Перевірка виконання вправ на практичних заняттях.
ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	20	20	10	
ПРН 21. Здійснювати усний послідовний двосторонній переклад в різних комунікативних ситуаціях.	40	40	25	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Ведення конспекту лекцій	Виступи студентів при обговоренні питань	Виконання завдань на практичних заняттях	
Тема 1. Переклад як процес міжмовного та міжкультурного спілкування.	4	2	2	4	12
Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсивному просторі.	4	2	2	4	12

Тема 3. Семантичні аспекти усного послідовного двостороннього перекладу.	4	2	2	4	12
Тема 4. Лексичні труднощі, які виникають при усному послідовному двосторонньому перекладі тексту на «слух».	4	2	2	4	12
Тема 5. Основні ознаки відтворення усталених фраз (кліше), фразеологічних одиниць, емоційно забарвленої лексики, елементів гумору тощо.	4	2	2	4	12
Тема 6. Граматичні особливості усного послідовного двостороннього перекладу.	4	2	2	4	12
Тема 7. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі.	4	2	4	4	14
Тема 8. Основні принципи універсального перекладацького скоропису.	4	2	4	4	14
Разом	32	16	20	32	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	
Тема 1. Переклад як процес міжмовного та міжкультурного спілкування.	4	2	20	32	58
Тема 2. Контекст та контекстуальні зв'язки в усному дискурсивному просторі.	4	2			6
Тема 3. Семантичні аспекти усного послідовного двостороннього перекладу.	4	2			6
Тема 4. Лексичні труднощі, які виникають при усному послідовному двосторонньому перекладі тексту на «слух».	4	2			6
Тема 5. Основні ознаки відтворення усталених фраз (кліше), фразеологічних одиниць, емоційно забарвленої лексики, елементів гумору тощо.	4	2			6
Тема 6. Граматичні особливості усного послідовного двостороннього перекладу.	4	2			6
Тема 7. Лакуни (пропуски, пробіли) в усному дискурсі.	4	2			6

Тема 8. Основні принципи універсального скоропису.	4	2			6
Разом	32	16	20	32	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати.

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватись академічної чесності і етичної поведінки в освітньо-науковому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Академічна мобільність. Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Неформальна / інформальна освіта. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, он-лайн словники, он-лайн перекладачі, он-лайн енциклопедії, аудіо записи, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Київ : Юніверс, 2013. 280 с.
2. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця : Нова Книга, 2011. 448 с.

Допоміжні

1. Марахова А. Ф. Мова сучасних ділових документів. Київ : Наукова думка, 2000. 140 с.
2. Паламар Л. М., Кацавець Г. М. Мова ділових паперів. Київ : Либідь, 1995, 208 с.
3. Плотницька І. М. Ділова українська мова. Навчальний посібник. 3-тє видання. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 256 с.

4. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування. Київ : Парламентське вид-во, 2004. 120 с.

5. Карабан В. І., Борисова О. В. Попередження інтерференції мови оригіналу в перекладі: навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2003. 205 с.

6. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям): підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2004. 576 с.

2. Корунець І. В. Принципи і способи перекладі українських особових і географічних власних назв англійською мовою. Мовознавство. 1993. № 3.

3. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького тексту для студентів факультету перекладачів: підручник. Київ : Ленвіт, 2010. 175 с.

Інформаційні ресурси

1. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/182/Посібник%20Рудківський.pdf>

2. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 304 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://shron1.chtyvo.org.ua/Mamrak_Alla/Vstup_do_teorii_perekladu.pdf